

1. semester – efterår 2017

Indholdsfortegnelse

Semesterplan for 1. efterårssemester 2017	2
Personlighedspsykologi (10 ECTS).....	4
Socialpsykologi med samfundsteori (15 ECTS).....	16
Problembaseret Læring (5 ECTS) - (<i>Problem-Based Learning</i>)	22

Semesterplan for 1. efterårssemester 2017

Version: 1.01

Dato: 9. maj 2017

Oplysninger om semesteret

Skole: Skolen for musik, musikterapi, psykologi, art, kommunikation og teknologi MPact

Studienævn: Psykologi

Studieordning: For Bacheloruddannelsen i psykologi, Det Humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet, 2016

http://www.fak.hum.aau.dk/digitalAssets/297/297699_ba_psykologi_2016_rev_maj2017.pdf

Studieordning: For BA-sidefag, Det humanistiske Fakultet, Aalborg Universitet, 2009

http://www.fak.hum.aau.dk/digitalAssets/216/216696_psykologi_ba-kativalg09.pdf

Semesterets temaramme

Semestret er opbygget af tre kurser:

- Personlighedspsykologi
- Socialpsykologi
- PBL (ProblemBaseret Læring)

Disse kurser supplerer hinanden således de både individuelt repræsenterer et afsnit af psykologisk teori og virke, men i særdeleshed supplerer og understøtter hinanden, således der skabes et stabilt fundament for den første introduktion til psykologien som teori og professionsrelateret udgangspunkt. Disse tre kurser er individuelt beskrevet under deres respektive semesterplaner.

Korrelationen mellem disse tre kurser ligger i fokus på individet igennem personlighedspsykologien og det omgivende samfund, kultur og psykologiske strømninger i disse igennem socialpsykologien. For at styrke læringen og kompetencerne i personlighedspsykologi og socialpsykologi bliver PBL en bærende faktor for den helt specielle læring, som er kendetegnet ved Aalborg Universitet. Denne tilgang til læringsprocessen udmønter sig i et projekt hvori alle tre kurser er samspillende for derigennem at opnå øgede kompetencer.

Semesterets organisering og forløb

Som introduktion til psykologi og Universitet, vil der være planlagt flere sociale arrangementer i starten af semestret. Disse afsluttes med en fælles hyttetur for både psykologistuderende og tilvalgsstuderende.

Undervisningen i Personligheds- og socialpsykologi bliver tilbudt som forelæsninger og seminarundervisning på mindre klasse-hold. PBL introduceres via forelæsninger og vejledning

i processen i udformningen af projektet. Dette vil udarbejdes i grupper.

I løbet af semestret vil der planlægges midtvejs- og slutevaluering, hvor det er muligt at tilkendegive tanker omkring læring, opbygning, proces etc. Ud over disse evalueringer planlægges seminartimer med Ankerlærere både før og efter midtvejsevalueringen, hvor fokus vil være på hhv. praktiske spørgsmål som eksamen, forventninger, arbejdspress etc. og tilbagemeldinger fra studerende vedrørende disse aspekter.

I forbindelse med slutevalueringen vil være udfyldelse af et semesterevalueringsskema.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærere:

Nikita Kharlamov: nikita@hum.aau.dk

Jensine Nedergaard: jensine@hum.aau.dk

Koordinator, Personlighedpsykologi:

Ole Michael Spaten: oms@hum.aau.dk

Koordinatorer, Socialpsykologi:

Brady Wagoner: wagoner@hum.aau.dk

Ignacio Brescó: ignacio@hum.aau.dk

Koordinator, ProblemBaseret Læring:

Casper Feilberg, feilberg@hum.aau.dk

Sekretariatsdækning:

Lis Kragh (studienævn) (lis@hum.aau.dk), Annette Christensen (eksamen)

(annette@hum.aau.dk), Elsebeth Bækgaard (skema) (elsebeth@hum.aau.dk)

Personlighedspsykologi (10 ECTS)

Modulansvarlig:

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk),

Undervisere:

Ole Michael Spaten (oms@hum.aau.dk)

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Ane Søndergaard (anest@hum.aau.dk)

Seminarundervisere:

Rasmus Birk

Carsten Rønn (sorbus@hum.aau.dk)

Stadskode: HEA110006D

Placering: 1. semester

Type og sprog: Dansk

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer: 8

Antal seminarhold: 6

Deltagerforudsætninger: Den studerende er optaget på bachelor i psykologi ved Aalborg Universitet

Eksamen: Prøven er en intern skriftlig ugeprøve med karakter efter 7-trins-skalaen.

Mål

Den studerende skal gennem modulet kunne demonstrere:

Viden om og forståelse af:

- centrale og klassiske teorier om menneskets personlighedsdannelse, samt metoder til undersøgelse af personligheden
- videnskabelige psykologiske begreber vedrørende personlighed i videnskabshistorisk belysning.
- forholdet mellem teori og empiri inden for personlighedspsykologi.

Færdigheder i:

- at identificere og anvende centrale temaer og teorier inden for det personligheds-psykologiske område.

- at anvende metode, design og resultater inden for den personlighedspsykologiske forskning, og
- at vurdere relevante tilgange til undersøgelse af personligheden, herunder observation, interview og test og
- at formidle personlighedspsykologiske problemstillinger i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetence til:

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge og diskutere personlighedspsykologiske problemstillinger, fænomener og forklaringsmodeller, ved brug af relevant teori, empiri og metode på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at håndtere teori og empiri i kritisk diskussion af personlighedspsykologiske problemstillinger, forklaringsmodeller, fænomener og centrale temaer
- at knytte viden om personlighed til praktiske, konkrete og dagligdags problemstillinger
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Undervisningstemaer:

1. Begrebet personlighed set i teoriernes historiske tilblivelsesproces
2. Disciplinforståelse
3. Metateori, teori, metodevalg og konsekvenser
4. Praksisrelationer

Omfang og forventet arbejdsindsats

Varighed og undervisningsform:

1 introduktionsforelæsning à 2 lektioner, 8 forelæsninger à tre lektioner, samt 8 gange à 45 minutter med oplæg til efterfølgende diskussion af personlighedspsykologiske temaer; 34 lektioner i alt. Endvidere vil nogle af forelæsningerne implicere korte diskussioner i mindre grupper og i plenum, 34 lektioner i alt.

Modulaktiviteter

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1	2 x 45 min.	Introduktion til personlighedspsykologi, psykologiens historie samt metoder og modeller i personlighedspsyk. forskning	Ole Michael Spaten	Ewen, McAdams (2009), Rønn, Spaten (2014, 2015)
2	4 x 45 min.	Biologiske aspekter af personligheden	Ole Michael Spaten	Confer et al.; Daly & Wilson; Eysenck et al.; Kozorovitskiy et al.; Spaten (2014) Peele & DeGrandpre; Zuckerman & Como
3	4 x 45 min.	Psykoanalyse og egopsykologi	Ole Michael Spaten	Ewen; Freud (1933, 1960); Sandler & Freud
4	4 x 45 min.	Behavioristiske aspekter af personligheden	Ole Michael Spaten	Ewen; Skinner; Spaten (2009); Spaten et al. (2014); Watson & Rayner
5	4 x 45 min.	Humanistiske og eksistentia- listiske aspekter af personlighedspsykologien	Ole Michael Spaten	Deurzen; Ewen; Maslow; Rogers; Yalom
6	4 x 45 min.	Kognitive aspekter af personlighedspsykologien	Casper Feilberg	Cushman; Ellis; Ewen; Kelly; Peterson et al.; Outhwaite; Spaten (2014)
7	4 x 45 min.	Socialkognitive aspekter af personligheden	Casper Feilberg	Bandura; Ewen; Rotter & Mulry; Spaten (2010)
8	4 x 45 min.	Trækteori	Ane Søndergaard Thomsen	Ewen; McCrae & Costa; Mischel
9	4 x 45 min.	Interaktionistiske aspekter af personligheden, socialkonstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet	Ane Søndergaard Thomsen	Bronfenbrenner; Brewer & Gardner; Burr; Ewen; Markus & Kitayama; McAdams (2001); Spaten (2014); Thomsen

Nedenfor følger en kort beskrivelse af hovedpunkterne ved de enkelte forelæsninger, efterfulgt af en oversigt over den del af det samlede pensum (det/de enkelte værk/værker) der er tilknyttet forelæsningen. Teksterne forventes læst inden forelæsningen, der typisk tager udgangspunkt i disse, men den studerende kan ikke forvente at forelæsningen gennemgår teksterne.

1. forelæsning: Introduktion til personlighedspsykologi, psykologiens historie samt metoder og modeller i personlighedspsykologisk forskning

2 timer ved *Ole Michael Spaten*

I denne forelæsning gives en introduktion til disciplinen personlighedspsykologi, en række væsentlige psykologiske begreber og de typiske forskningsmetoder, der anvendes ved psykologiske undersøgelser af mennesker.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2003). Introduction. Theories of personality (Chapter 1). In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 3-10). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [8 s.]
- McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]
- Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]
- Spaten, O.M. (2015). *Making one self*. In O. M. Spaten, *Børns identitet og selvopfattelse* (pp. 4-38). Aalborg: Forlaget CHREB [34 s.]
- Spaten, O.M. (2014). Identitet og selvopfattelse som psykologiske begreber. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 11-27). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [14 s.]

2. forelæsning: Biologiske aspekter af personligheden

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

I denne forelæsning gives en introduktion til de biologiske aspekter af personligheden og fundamentale begreber såsom gener, nervesystemet og temperament tematiseres i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning. Endvidere vil der blive givet en kort fremstilling af grundlaget for en biologisk forståelse af personligheden samt perspektiver fra nyere forskning i evolutionær psykologi. Kan det biologiske perspektiv f.eks. give et perspektiv i forhold til, at nogen undersøgelser viser, at stedfædre er mere voldelige over for spædbørn end biologiske fædre? Forelæsningen afsluttes med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Confer, J.C., Easton, J.A., Fleischman, D.S., Goetz, C.D., Lewis, D.M.G., Perilloux, C., & Buss, D.M. (2010). Evolutionary psychology: Controversies, questions, prospects, and limitations. *American Psychologist*, 65(2), 110-126 [17 s.]
- Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]
- Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
- Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]

- Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. *Psychology Today*, 28(4), 50-68 [8 s.]
- Zuckerman, M. & Como, P. (1983). Sensation seeking and arousal systems. *Personality and individual differences*, 4(4), 381-386 [6 s.]
- Spaten, O.M. & Friis, S. (2014). At starte på universitetet. Et kvalitativt studie af identitetsdannelse blandt gryende voksne. In O.M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuel empirisk forskning* (pp. 95-123). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [26 s.]

3. forelæsning: Psykoanalyse og egopsykologi

4 timer ved Ole Michael Spaten

Forelæsningen skitserer psykologiens opståen med Freuds psykoanalyse, der fremstilles i sin bredde og historiske kontekst. En kort indføring i Anna Freud og Eriksons teori følger tillige som baggrund for den efterfølgende udvikling af det psykodynamiske felt med nedslag i arvtagere, der belyser aktive dele af teorien i dens sociokulturelle sammenhæng.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2003). Sigmund Freud. Psychoanalysis (Chapter 2) and Erik Erikson. Ego Psychology (Chapter 8). In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 11-55, 167-192). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [71 s.]
- Freud, S. (1933/1973). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]
- Freud, S. (1960). *Drømmetydning bd. II*. (pp. 421-433). København: Hans Reitzel [13 sider]
- Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(1), 151-156 [uddrag 5 sider]

4. forelæsning: Behavioristiske aspekter af personligheden

4 timer ved Ole Michael Spaten

Med overskriften behavioristiske aspekter af personligheden vil dagens lektioner diskutere væsentlige begreber såsom betingning, læring, generalisering, udslukning og computerspil – sat i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning, herunder forældreskabets betydning i personlighedens dannelse. Sideløbende hermed vil grundlaget for behaviorismen kort blive fremstillet, hvorefter der lægges hovedvægt på knudepunkter i teoriudviklingen inden for adfærdspsykologi og radikal behaviorisme. Klassisk og operant betingning fremstilles som parametre for læreprocespsykologi. Forelæsningen afslutter med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2003). Part IV. The Behaviorist Perspective. (Chapter 14) B. F. Skinner. Radical Behaviorism. In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 309-339). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [29 s.]
- Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.]
- Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]

- Spaten, O.M., Dahl-Jensen, S., Christiansen, N.H., Rahbek, J. & Rahbek, L.E.B. (2014). Forældreskab. In O.M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 153-178). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [21 s.]
- Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.]

5. forelæsning: Humanistiske og eksistentialistiske aspekter af personlighedspsykologien

4 timer ved *Ole Michael Spaten*

Lektionen har til formål at præsentere og diskutere specifikke elementer af den humanistiske og eksistentialistiske psykologis teoretiske, videnskabshistoriske og -teoretiske grundlag. Nyere forskning vil blive præsenteret side om side med eksempler på dens klassiske tilgange. Positionen vil blive relateret til andre psykologiske hovedstrømninger, ligesom der vil blive fremstillet en case som eksemplarisk humanistisk approach samt en diskussion af tilværelsens grundvilkår og hvordan eksistentielle temaer har betydning for menneskets personlighedsdannelse. Sluttelig vil forelæsningen rumme en kritisk diskussion af resultater og grundlag for positionens personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningspensum:

- Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]
- Ewen, R.B. (2003). Part II. The Humanistic Perspective. (Chapter 9) Carl R. Rogers. Self-Actualization Theory (I) & (Chapter 10) Abraham H. Maslow. Self-Actualization Theory (II) In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 193-235). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [42 s.]
- Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
- Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26 New York: Basic Books [23s.]

Supplerende læsning:

- Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.]

6. forelæsning: Kognitive aspekter af personlighedspsykologien

4 timer ved *Casper Feilberg*

Forelæsningen præsenterer den kognitive tilgang til forståelsen af personligheden, bl.a. repræsenteret ved Kelly's Personal Construct Theory, og begreber som kognitiv skema og learned helplessness (Kognitiv skema og learned helplessness beskrives sidst i kapitlet om Bandura og socialkognitiv teori i Ewen grundbogen). Eftersom den kognitive tilgang bygger på særlige antagelser om personligheden og foretrukne forskningstilgange, indledes forelæsningen med en undersøgelse af forskelle og ligheder mellem den kognitive tilgang og de øvrige fremtrædende tilgange til studiet af personligheden. Det sker bl.a. med inddragelse af Habermas' erkendelsesinteresser. Herved kastes lys over den kognitive tilgangs empiriske grundlag. Endelig modstilles den kognitive opfattelse af selvet med Cushman's de-centrerede opfattelse af selvet, i diskussion med den kognitive terapeut Ellis' opfattelse. Anbefalet

læserækkefølge: Ewen (Kelly), Kelly, Cushman, Ellis, Spaten, Outhwaite, Peterson et al.

Forelæsningens pensum:

- Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]
- Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]
- Ewen, R.B. (2003). Part V: The Cognitive Perspective. (Chapter 15) George A. Kelly. The Psychology of Personal Constructs. In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 341-364). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [22 s.]
- Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.]
- Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København.
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.]
- Spaten, O. M. (2014). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In O.M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuell empirisk forskning* (pp. 29-69). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [40 s.]

7. forelæsning: Socialkognitive aspekter af personligheden

4 timer ved Casper Feilberg

I et opgør med, og som en videreudvikling af, den behavioristiske forståelse af personligheden, udvikler Bandura m.fl. den socialkognitive tradition. Denne tradition medfører en ny forståelse af kognitionens betydning for vores adfærd, af indlæring og rollemodellernes betydning. Forelæsningen præsenterer traditionens centrale begreber, antagelser og forskningsresultater, ikke mindst repræsenteret ved Bandura og Rotters arbejde. Kritiske betragtninger og diskussioner præsenteres. Endelig gives eksempler fra aktuell forskning, som anvender socialkognitive forståelser. Anbefalet læserækkefølge: Ewen (Bandura), Bandura, Rotter & Mulry & Spaten.

Forelæsningens pensum:

- Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]
- Ewen, R.B. (2003). Albert Bandura. Social-Cognitive Theory (Chapter 16). In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 365-385). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [21 s.]
- Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.]
- Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]

8. forelæsning: Trækteori

4 timer ved Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsningen diskuterer ideen om at måle og forstå personligheden på basis af et antal faktorer, herunder Big Five modellen. Dernæst præsenteres den efterfølgende kritik, der blandt andet blev kendt under navnet "person-situation debatten" fremført af blandt andre Walter Mischel. Sluttelig præsentere-

res trækteoriernes forsøg på at indarbejde konteksten i en Fem Faktor Teori. Trækteoriene anvendes ofte i praksis, fx til rekruttering af medarbejdere, hvorfor anvendelsesperspektivet inddrages og diskuteres.

Anbefalet læserækkefølge: Ewen, Mischel, McCrae & Costa.

Forelæsningens pensum:

Ewen, R.B. (2003). Part III. The Trait Perspective. (Chapter 12) Gordon W. Allport. Trait Theory & (Chapter 13) Raymond B. Cattell and others. Factor-Analytic Trait Theory. In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 257-308). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [50 s.]

McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]

Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]

9. forelæsning: Interaktionistiske aspekter af personligheden, socialkonstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet

4 timer ved Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsningen præsenterer de moderne interaktionistiske og socialkonstruktionistiske forståelser af begreberne identitet, selv og personlighed. Her er fokus meget på miljøets indflydelse. Hermed dannes bro til faget socialpsykologi, men med en personlighedspsykologisk vinkling. Afslutningsvis diskuteres tværkulturelle forståelser af selvet. Det vil bl.a. blive diskuteret, om de forskellige personlighedspsykologiske begreber giver lige stor mening i alle kulturer.

Forelæsningen behandler flere undertemaer. Nedenfor grupperes pensum:

- Økologisk systemteori/intro: Bronfenbrenner, Ewen
- Strukturel symbolsk interaktionisme: Thomsen
- Socialkonstruktionisme/narrativ: Burr, McAdams
- Tværkulturel psykologi: Brewer & Gardner, Markus & Kitayama

Forelæsningens pensum:

Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]

Brewer, M. B., & Gardner, W. (1996). Who is this “we”? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83–93 [11 s.]

Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]

Ewen, R.B. (2003). Conclusion. Perspectives and postscript (Chapter 17). In *An introduction to theories of personality*. (6th ed., pp. 387-398). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [12 s.]

Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253 [30 s.]

McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122

[23 s.]

- Spaten, O.M. (2014). Unges identitet og selvopfattelse. Afslutning, status og perspektiver. In O. M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 211-228). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [18 s.]
- Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation, Klinisk organisations- og arbejdspsykologi (KOAP) [52 s.]

Supplerende læsning:

- Schultz Jørgensen, P. (2014). Identitet som social konstruktion. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier – aktuel empirisk forskning* (pp. 71-94). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. [21 s.]
- Funder, D.C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [25 s.]
- Winther-Lindqvist, D. (2014). Forhandling af sociale identiteter på tværs af klasserum. In O.M. Spaten (Ed.), *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 179-210). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [25 s.]

Modulets samlede pensum

Grundbøger:

- (kan købes/bestilles i Factum books: <http://ftu.dk>; e-mail: aalborg@factumbooks.dk , Tlf. Aalborg: 89 37 35 85)
- Ewen, R.B. (2003). *An introduction to theories of personality*. (6. udg. eller senere udgaver). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. (bemærk at sidetallene ovenfor er angivet ud fra 2003 udgaven, medens side(an)tal i et vist omfang er ændret i senere udgaver) [274 s.]
- Spaten, O.M. (Ed.) (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning*. Aalborg: Aalborg Universitetsforlag.

Tekster som den studerende downloader ('klikker sig til') via 'dybe link' og tekster som findes kompendiet (markeret med ☒):

- Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]
<https://goo.gl/pmkoSi>
- Brewer, M.B., & Gardner, W. (1996). Who is this "we"? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83–93 [11 s.]
<https://goo.gl/1mTuqX>
- ☒ Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]
- ☒ Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]
- Confer, J.C., Easton, J.A., Fleischman, D.S., Goetz, C.D., Lewis, D.M.G., Perilloux, C., & Buss, D.M.

(2010). Evolutionary psychology: Controversies, questions, prospects, and limitations. *American Psychologist*, 65(2), 110-126. DOI: 10.1037/a0018413
<https://goo.gl/CR82DH>

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]
<https://goo.gl/OG8bzu>

Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]
<https://goo.gl/mScQaP>

☒ Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]

Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]
<https://goo.gl/ucmSTN>

Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
<https://goo.gl/8ARsFI>

☒ Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]

☒ Freud, S. (1960). *Drømmetydning bd. II*. (pp. 421-433). København: Hans Reitzel [13 sider]

Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.]
<https://link.springer.com/article/10.1007/BF01663999>

Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]
<https://goo.gl/Wkj26i>

Markus, H.R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224-253 [30 s.]
<https://goo.gl/pBxOSv>

☒ Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]

☒ McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]

McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [23 s.]
<https://goo.gl/cuOW7d>

☒ McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W.

- Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]
<https://goo.gl/vKUFZK>
- ⌘ Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København. [2 sider]
- Peele, S. & DeGrandpre, R. (1995). My Genes Made Me Do It. *Psychology Today*, 28(4), 50-68 [8 s.]
<https://goo.gl/fJFNNP>
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.] <https://goo.gl/P52BBO>
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
<https://goo.gl/zgAXzP>
- Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.] <https://goo.gl/o7UTw8> ⌘
- ⌘ Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]
- Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(3), 151-156 [uddrag 5 sider] <https://www.pep-web.org/document.php?id=bafc.004.0151a>
- Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.] <https://goo.gl/cnDFkE>
- ⌘ Spaten, O.M. (2015). *Making one self*. In O.M. Spaten, *Børns identitet og selvopfattelse* (pp. 4-38). Aalborg: Forlaget CHREB [34 s.]
- ⌘ Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]
- ⌘ Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]
- Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation, Klinisk organisations- og arbejdspsykologi (KOAP) [52 s.]
http://www.koap.aau.dk/KOAP_Dokumenter/Ane_Burke%20ICT_netversion_2006-09-26_02.25.12.pdf
- ⌘ Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26. New York: Basic

Books [23s.]

Zuckerman, M. & Como, P. (1983). Sensation seeking and arousal systems. *Personality and individual differences*, 4(4), 381-383 [3 s.]

<https://goo.gl/G483RF>

Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.] <https://goo.gl/W2CFeo>

I alt ca. 1000 sider

Supplerende litteratur

Funder, D.C. (2001). Personality. *Annual Review of Psychology*, 52, 197-221 [25 s.]

<https://goo.gl/Y43vjR>

Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.]

<https://goo.gl/AnR5fS>

Socialpsykologi med samfundsteori (15 ECTS)**Modulansvarlig:**

Brady Wagoner BW (wagoner@hum.aau.dk)

Ignacio Brescó IB (ignacio@hum.aau.dk)

Undervisere:

Brady Wagoner BW (wagoner@hum.aau.dk)

Svend Brinkmann SB (svendb@hum.aau.dk)

Nicolai Graakjær NG (nicolai@hum.aau.dk)

Ignacio Brescó IB (ignacio@hum.aau.dk)

Sarah H. Awad SA (awads@hum.aau.dk)

Jensine Nedergaard JI (jensine@hum.aau.dk)

Allan Køster AK (akos@edu.au.dk)

Nikita Kharlamov NK (nikita@hum.aau.dk)

Ester Holte Kofod EK (ester@hum.aau.dk)

Seminarholdere:

Sarah H. Awad SA (awads@hum.aau.dk)

Ulla Bøwadt UB (ullab@hum.aau.dk)

Stadskode: HEA110005F**Placering:** 1. Semester**Type og sprog:** Kursusmodul - engelsk og dansk**Mål**

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om

- socialpsykologiens videnskabshistoriske udvikling og aktuelle status,
- socialpsykologiens klassiske og aktuelle temaer,
- centrale klassiske og moderne samfundsteorier og
- elementære begreber inden for sociologien.

Færdigheder i at kunne

- undersøge og anvende socialpsykologiske problemstillinger på en metodisk forsvarlig måde i bl.a. forandringsorienteret øjemed,
- identificere centrale samfundsteoretiske problemstillinger af betydning for psykologien,
- identificere og analysere centrale teoretiske konflikter mellem væsentlige klassiske og moderne samfundsteorier med relevans for psykologien samt
- at formidle socialpsykologiske og samfundsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Basale kompetencer til

- at bringe socialpsykologisk og samfundsteoretisk viden og færdigheder i anvendelse på problemstillinger inden for velstruktureret og afgrænset ramme.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset i socialpsykologi med samfundsteori omhandler spørgsmål om, hvorledes individet kan forstås som socialt og samfundsmæssigt indlejret. Sagt på en anden måde gælder kursets hovedinteresse forholdet mellem individ og samfund.

Kurset er organiseret efter både et tematisk og et historisk princip. Nogle forelæsninger omhandler således historiske og videnskabsteoretiske præmisser, mens andre omhandler nogle af de senest tilkomne strømninger og problematikker.

Det er hensigten, at studerende skal opnå viden om socialpsykologiens videnskabsteoretiske udvikling og aktuelle status, socialpsykologiens klassiske og aktuelle temaer samt socialpsykologiens forbindelse til samfundsteorien og dennes (samfundsteoriens) centrale temaer og begreber. Det er også hensigten, at den studerende skal kunne bringe denne viden i anvendelse på problemstillinger af socialpsykologisk interesse og/eller relevans.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Aktivitet	Timer
20 forelæsninger à 2 timer	40
10 seminar gange à 2 timer	20
Læsning og forberedelse	341
Eksamen	4

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 20 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar timer: 10 x 2 timer

Antal seminarhold: 6

Deltagere: Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi) og sidefagsstuderende

Deltagerforudsætninger: Bachelorstuderende ved psykologistudiet og sidefagsstuderende.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre):

Socialpsykologien med socialteorimodul består af 20 forelæsninger, 10 seminarer og en synopsis eksamen, oralt forsvaret i slutningen af semesteret. Kritisk tænkning og dialog om centrale spørgsmål er blevet tilskyndet. Via disse aktiviteter og læsning af pensum, studerende lærer over, reflekterer og anvender centrale teorier og studier fra socialpsykologi og socialt teori.

Eksamen:

Modulet afsluttes på 1. semester med en intern mundtlig prøve i Socialpsykologi med samfundsteori. Prøven foregår som en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i en synopsis, der er en kort, fokuseret akademisk tekst, som udmunder i en eller flere teser, der forsvares i en mundtlig præsentation og diskussion under samtalen.

Eksaminationen foregår på baggrund af synopsis, den studerendes mundtlige præsentation og det samlede pensum. Synopsis udarbejdes i relation til pensum individuelt eller af indtil tre studerende i fællesskab. Der gives karakter på grundlag af den mundtlige præstation, idet synopsis kun indirekte indgår i bedømmelsen.

Pensumramme: 1496 standardsider ikke for snævert afgrænset obligatorisk litteratur.

Sidetæl: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser	Litteratur
1	2x45 min.	Introduction to perspectives and dimensions	BW + IB	Fraser et al. (2001), kap. 1 Inglis & Thorpe Ch 1 Gergen (1973)
2	2x45 min.	Long past of psychology: The case of memory	BW	Fraser et al. (2001), kap. 3 Wagoner (2017) Ch 1, 2, 4, 5
3	2x45 min.	Short history of social psychology: The case of culture	BW	Fraser et al. (2001), kap. 20 Much (1995) Wagoner (2017) Ch 3, 6
4	2x45 min.	Symbolic interactionism and the Self (Mead)	SB	Fraser (2001), kap. 2 Inglis & Thorpe Ch 5 Mead (1934/2005)
5	2x45 min.	Functionalism and Marxism	IB	Inglis & Thorpe. Kap. 2 + 3
6	2x45 min.	Phenomenology and ethnomethodology	AK	Inglis & Thorpe Ch 4 Schuetz (1944) Garfinkel (1984)
7	2x45 min.	Interaktionsordnen	NG	Goffman (2014) Goffman (1983)
8	2x45 min.	Emotions	EK	Fraser et al. Ch 4 Hochschild (1979)
9	2x45 min.	Moral	SB	Fraser et al. Ch 10 Brinkmann (2011) Katzenelson (2011)
10	2x45 min.	Attribution and Attitudes	NK	Fraser et al. Ch. 11, 12, 13 Festinger et al. (1989) Harmon-Jones et al. (2015) Jussim et al. (2015)

11	2x45 min.	Groups: processes and structures	NG	Asch (1955) Fraser et al. Ch. 8 Graakjær N.J. (2013a). Graakjær N.J. (2013b).
12	2x45 min.	Obedience and Authoritarianism: Understanding the Nazis	BW	Fraser et al. Ch. 9 Milgram (1963) Haney, Banks & Zimbardo (1973)
13	2x45 min.	Social influence and social representations theory	BW	Fraser et al. Ch. 14 Sherif (1937) Moscovici (1981) Moscovici (1991)
14	2x45 min.	Social identity and national identity	IB	Fraser & Burchell Ch. 15 Hogg & Abrams (1988) Billig, M. (1995)
15	2x45 min.	Crowd psychology and social change	SA	Reicher, S. (2001) Borch (2006)
16	2x45 min.	Health and Illness	JN	Fraser & Burchell (2001), kap. 17 Malpass, Sales and Feder (2016) Pilnick and Zayts (2016)
17	2x45 min.	Governing ourselves: Foucault, Rose and diagnostic culture	EK	Inglis & Thorpe. Ch 8 Rose (1998) Brinkmann, S., Petersen, A., Kofod, E. H., & Birk, R. (2014)
18	2x45 min.	Individualisation and Reflexivity (Beck and Giddens)	NG	Inglis & Thorpe Ch 7, 10 Giddens (2001) Beck & Beck-Gernsheim (2002)
19	2x45 min.	Habitus, field, capital and distinction	NG	Bourdieu (2001) Bourdieu (2010) Inglis & Thorpe Ch 10
20	2x45 min.	Final symposium	BW + IB	Hele pensum

Samlet pensumliste

Bøger:

- Fraser, C. & Burchell, B. (2001). *Introducing Social Psychology*. Cambridge: Polity. (hele bogen bortset fra kap. 16, 17, 18, 19) [330 sider]
- Inglis, D. & Thorpe, C. (2012). *An Invitation to Social Theory*. Cambridge: Polity Press. [285 sider]
- Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: CUP. [220 sider]

Kompendiumtekster:

- Asch (1955). Opinions and social pressure. *Scientific American*, 193, 31-35 [5 s]
- Beck, U & Beck-Gernsheim, E. (2000). *Individualization*. London: Sage. Herfra kap 1 og 2. [28 sider] <https://goo.gl/QcLc27>
- Billig, M. (1995). *Banal Nationalism*. London: Sage [Chap. 3 Remembering Banal Nationalism 22 pages] http://primo.aub.aau.dk/desktop:Samlet:AUB01_ALEPH000400841

- Brinkmann, S. (2011). Moral. I B. Karpatschof & B. Katzenelson (Red.). *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag. 614-631. [18 sider]
- Brinkmann, S., Petersen, A., Kofod, E. H., & Birk, R. (2014). Diagnosekultur: Et analytisk perspektiv på diagnoser i samtiden. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*. Oslo: Norsk Psykologforening, 51, 692-697 [6 s.] <https://goo.gl/dQar3I>
- Borch, C. (2006). The Exclusion of the Crowd: The Destiny of a sociological figure of the irrational. *European Journal of Social Theory* 9(1): 83-102 (19 pages) <https://goo.gl/bstWXX>
- Bourdieu, P. (2001). *Af Praktiske Grunde. Omkring Teorien om Menneskelig Handlen*. København: Hans Reitzel. Herfra Forord og kap. 1. [20 sider.]
- Bourdieu, P. (2010). The forms of capital (1986). In I. Szeman & T. Kaposy (red.), *Cultural Theory: An anthology*. Oxford: Wiley-Blackwell. (81-93) (12 s)
- Festinger, L., Riecken, H. W., & Schachter, S. (1989). When prophecy fails. In S. Schachter & M. Gazzaniga (Eds.), *Extending psychological frontiers: Selected works of Leon Festinger* (pp. 258-269) (Original work published in 1956.) [12 pages, download from Moodle]
- Garfinkel, H. (1984). Common sense knowledge of social structures: the documentary method of interpretation in lay and professional fact finding. In *Studies in Ethnomethodology* (pp. 76-103). Cambridge: Polity [27 s]
- Gergen, K. J. (1973). Social Psychology as History. *Journal of Personality and Social Psychology*. 26(2). 309-320. [11 sider] <https://goo.gl/xuZNVm>
- Giddens, A. (1991/1996). *Modernitet og Selvidentitet – Selvet og Samfundet under Sen-moderniteten*. København: Hans Reitzels Forlag. Herfra kap. 1, 2 [60 sider]
- Graakjær N.J. (2013a). Gruppeforskning. Amerikanske og europæiske perspektiver 1930-1970. I M. Jacobsen, E. Laursen & J.B. Olsen (Eds.), *Socialpsykologi. En grundbog til et fag*. Pp. 85-98. København: Hans Reitzels Forlag. (13 s)
- Graakjær, N.J. (2013b). Grupper. Definitioner, strukturer og processer. I M. Jacobsen, E. Laursen & J.B. Olsen (Eds.). *Socialpsykologi. En grundbog til et fag* (pp. 269-293). København: Hans Reitzels Forlag (24 s)
- Goffman, E. (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life*. London: Penguin Books.(pp.1-46).
- Goffman, E. (1983). The interaction order. *American Sociological Review*, 48: 1-17. [17 s] <https://goo.gl/k1kmCI>
- Haney, C., Banks, C., & Zimbardo, Ph. (1973). Interpersonal Dynamics in a Simulated Prison. *International Journal of Criminology and Penology*, 1. 69-97. [28 sider]
- Harmon-Jones, E., Harmon-Jones, C., & Levy, N. (2015). An action-based model of cognitive dissonance processes. *Current Directions in Psychological Science*, 24(3), 184-189. [6 pages, download via AUB: <https://goo.gl/8klqgO>
- Hochschild, A. R. (1979). Emotion work, feeling rules, and social structure. *American Journal of Sociology*, 85, 551-575 [24 s.] <https://goo.gl/mGjh3h>
- Hogg, M. & Abrams, D. (1988). *Social identifications: A Social Psychology of Intergroup Relations and Group Processes*. London: Routledge. Herfra kap. 2. [24 sider] <https://goo.gl/p8fzXL>
- Jussim, L., Crawford, J. T., & Rubinstein, R. S. (2015). Stereotype (in)accuracy in perceptions of groups and individuals. *Current Directions in Psychological Science*, 24(6), 490-497. [8 pages] <https://goo.gl/D0B8Mm>

- Katzenelson, B. (2011). Evolutionspsykologi. I B. Karpatschhof & B. Katzenelson (Red.). *Klassisk og moderne psykologisk teori*. (2. udg.). København: Hans Reitzels Forlag. 348-370. [22 sider]
- Malpass, A., Sales, K. and Feder, G. (2016). Reducing symbolic-violence in the research encounter: collaborating with a survivor of domestic abuse in a qualitative study in UK primary care. *Sociology of Health & Illness*, 38(3), 442–458. (16 pages). <https://goo.gl/zjJ60w>
- Mead, G.H. (1934/2005). *Sindet, selvet og samfundet*. København: Akademisk forlag. Herfra kap. 20, 21, 22 [24 sider]
- Milgram, S. (1963). Behavioural study of obedience. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67. 371-378. [8 sider] <https://goo.gl/KnrXre>
- Moscovici, S. (1981). On social representations. In: J.P. Forgas (ed.) *Social Cognition: Perspectives in Everyday Understanding*. London: Academic Press. [28 s]
- Moscovici, S. (1991). Experiment and experience: An intermediate step from Sherif to Asch. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 21, 253-268. [15 s]
- Much, N. (1995). Cultural Psychology. In J. Smith, R. Harre & L. von Langenhove (Eds.), *Rethinking Psychology* (pp. 97-121). London: Sage. [25 s]
- Pilnick, A. and Zayts, O. (2016). Advice, authority and autonomy in shared decision-making in antenatal screening: the importance of context. *Sociology of Health & Illness*, 38(3), 343-359 (16 pages) <https://goo.gl/YLzQih>
- Reicher, S. (2001). The psychology of crowd dynamics. In M. A. Hogg & R. S. Tindale (Eds.), *Blackwell handbook of social psychology: Group processes* (pp. 182-208). Oxford: Blackwell. (26 pages) <https://goo.gl/yCjs4I>
- Rose, N. (1998). Governing enterprising individuals. In *Inventing ourselves: Psychology, power, and personhood*. Cambridge: Cambridge University Press. [19s].
- Schuetz, A. (1944). The Stranger: An essay in social psychology. *The American Journal of Sociology*, 49(6), 499-507. [8 s] <https://goo.gl/IW9CpP>
- Sherif, M. (1937). An experimental approach to the study of attitudes. *Sociometry*, 1(1), 90-98. [9s.] <https://goo.gl/S6W2zd>

Problembaseret Læring (5 ECTS) - (Problem-Based Learning)**Modulansvarlig:**

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Undervisere:

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Charlotte Wegener (cw@hum.aau.dk)

Projektvejledere og seminarholdere: (grupperne får først tildelt vejleder i september)

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Ulla Bøwadt (ullab@hum.aau.dk)

Ulla Konnerup (ullak@hum.aau.dk)

Xxx (@hum.aau.dk)

Xxx (@hum.aau.dk)

Xxx (@hum.aau.dk)

Antal seminarholdere: 6

Antal seminarhold per seminarholder: 1

Antal studerende per vejleder: 25 (ca. 4 RUS grupper)

Stadskode: HEA110004F

Placering: 1. Semester

Type og sprog:

Kursusmodul og projektmodul. Dansk.

Mål

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om og forståelse af

- teoretiske tilgange til problembaseret læring
- metodologiske refleksioner forbundet med en videnskabelig undersøgelse af en problemstilling teoretisk og empirisk, fx i form af undersøgelsesdesign
- sammenhængen mellem valget af fænomen/problemstilling, forskningsspørgsmål, erkendelsesinteresse, forskningsformål (beskrive, forstå, forklare, forudsige osv.), metode og evt. forskningsparadigme, samt disse valgs betydning for undersøgelsens resultater
- samarbejds-mæssige og processuelle muligheder og udfordringer ved projekt- og gruppearbejdet
- planlægning af projektforsløb, akademisk skrivning og formalia
- forventninger til rollen som universitetsstuderende på et PBL-universitet, til projektgruppen samt til vejledersamarbejdet

Færdigheder i

- at identificere og formulere en relevant problemstilling inden for det samfunds- og humanvidenskabelige område
- at beskrive og begrunde metodevalg med henblik på det valgte problem
- at indsamle og anvende relevant viden eller empiri i forhold til undersøgelsen af det valgte problem
- at formulere og reflektere over udfordringer og muligheder ved problembaserede læringsforløb individuelt og i gruppesammenhæng, bl.a. i form af projektprocesbeskrivelse
- at formidle et bredt kendskab til problembaseret læring som (sam-)arbejdsform og videnskabelig undersøgelsesmetode til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer til

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at indgå i fagligt samarbejde om undersøgelsen af komplekse problemstillinger ved hjælp af den problemorienterede og projektorgerede tilgang på en selvstændig, professionel og selvrefleksiv måde
- at tilrettelægge og gennemføre et problembaseret projektføreløb i studie- og arbejdssammenhænge på en metodologisk reflekteret måde
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling som lærende på et PBL-universitet

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Modulet Problembaseret læring er både en indføring i projektarbejdets håndværk, såvel som de overordnede principper i videnskabelig og selvstændig undersøgelse af en relevant human- og samfundsvidenskabelig problemstilling.

I PBL modulet arbejder studerende sammen i PBL grupper (de samme grupper som RUS grupperne) omkring udarbejdelsen af både PBL projektet, PBL refleksionsopgaven og Procesbeskrivelsen.

PBL refleksionsopgaven er en skriftlig opgave omkring PBL teori, som PBL gruppen besvarer som gruppe, og besvarelsen lægges som bilag ved PBL projektet.

PBL projektet er en projektgruppes selvvalgte undersøgelse af en relevant problemstilling. PBL-projektets temaramme er "Deltagerobservation af fænomener i hverdagslivet", og den valgte problemstilling undersøges i forlængelse af socialpsykologisk teori og personlighedspsykologisk teori – semestrets to andre kursusmoduler.

PBL-modulet udgør et af semestrets i alt tre kurser (Socialpsykologi med samfundsteori, samt Personlighedspsykologi). PBL modulet er organiseret således, at det sikrer en introduktion til de forståelser og den videnskabelige indstilling, som de to andre kurser forudsætter ved deres eksamen. PBL refleksionsopgaven, PBL projektet og den afsluttende mundtlige eksamen i PBL modulet er derfor placeret således, at PBL eksamen udgør den første eksamen på 1. semester. PBL modulet giver nemlig den studerende viden om, færdigheder i og kompetencer til at arbejde problemorienteret, gruppeorganiseret, med forståelse for akademisk formalia, samt kompetencer til at udvikle videnskabelige tekster, bl.a. i form af en PBL projektrapport. Det sidste sker med støtte af en projektvejleder i forhold til at identificere en relevant problemstilling, at undersøge den og afrapportere undersøgelsen og dens resultater, dvs. at redegøre for den anvendte teori og metode, at analysere og fortolke empirien via teori, og at diskutere den anvendte teori, empiri og metode samt undersøgelsens resultater på en selvstændig og selvkritisk måde.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 forelæsninger à 2 lektioner

3 seminarer à 2 lektioner.

Gruppevejledning ved projektvejleder.

Selvstændig organisering af projekt- og gruppearbejdet på campus mv.

Skriftlige produkter: Udarbejdelse af PBL projekt, PBL refleksionsopgave og Procesbeskrivelse.

Mundtlig gruppeeksamen med intern censur.

For at bestå kurset er det en forudsætning at man deltager aktivt i og bidrager til det fælles projektarbejde på campus mv., samt deltager i de forelæsninger og seminarer, der tilsammen understøtter tilegnelsen af kursets viden, færdigheder og kompetencer. Det betyder ikke mindst et selvstændigt arbejde med kursets pensum som giver den fornødne viden. Da semesterstarten ofte er hektisk kan pensummet til de to første forelæsninger med fordel læses i så god tid som muligt, evt. inden semesterstart. Anskaf derfor pensumbøger samt kompendium i god tid, sidstnævnte fås kun hos FACTUM Books.

Ud over pensum forventes studerende at være bekendt med:

- Studiehåndbogen (denne forventes læst inden kursets start, særligt afsnit 2 vedr. formalia, downloades på www.psykologi.aau.dk).
- Eksempel på PBL projekt (offentliggøres på modulets kursusrum på Moodle).

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
5 forelæsninger à 2 timer	10
3 seminargange à 2 timer	6
Læsning, forberedelse samt projektarbejde mv.	117
Eksamen	2

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 5 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 3 x 2 timer

Antal seminarhold: 6

Deltagere: Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi)

Deltagerforudsætninger: Bachelorstuderende ved psykologistudiet

Modulaktiviteter

PBL-modulet består af forelæsninger, seminarer og projektvejledning samt mundtlig projekt- og gruppeeksamen. Mellem forelæsningerne arbejder projektgrupperne selvstændigt med PBL-refleksionsopgaven og senere med selve PBL-projektet. PBL-projektet udføres som gruppearbejde, der understøttes af seminargange samt af projektvejledning. Forløbet afsluttes med en gruppeeksamen med udgangspunkt i det skriftlige projekt, inkl. Procesbeskrivelse og PBL refleksionsopgaven vedlagt som bilag.

Eksamen

En intern kombineret skriftlig og mundtlig prøve i Problembaseret læring. Prøven har form af en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor på baggrund af semestrets PBL-projekt.

Projektet omhandler en selvvalgt og vejledergodkendt problemstilling inden for semestrets temaramme, med en Procesbeskrivelse og en PBL-refleksionsopgave vedlagt som bilag.

Omfang: Projekt rapporten skal være på mindst 4 sider og højst 5 sider pr. studerende. Bilag i form af Procesbeskrivelsen og PBL refleksionsopgaven tæller ikke med i forhold til disse max side-angivelser.

Grundlaget for vurderingen af den enkelte studerendes præstation (bestået/ ikke bestået) ved den mundtlige gruppeeksamen:

- **Skriftligt grundlag:**
 - Det skriftlige PBL projekt omkring en selvvalgt problemstilling (fælles)
 - Bilag: PBL refleksionsopgaven, som diskuterer PBL modulets pensum (fælles)
 - Bilag: Procesbeskrivelsen, omhandler gruppeprocessen (fælles)
- **Mundtligt grundlag, ved gruppeeksamen:**
 - Individuelt 5 min. eksamensoplæg (individuelt)
 - Den enkeltes bidrag til den fælles mundtlige diskussion under eksamen (individuelt)

Afleveringsform og – tidspunkt: Projektet afleveres i printet form i to eksemplarer inkl. bilag. Se dog de altid gældende regler i dokumenterne "Vigtige datoer" og "Formalia vedr. prøver".

Link til eksamensplan (når den er tilgængelig): se Moodle.

Forelæsning nr. (2 x 45 min.)	Seminar nr. (2 x 45 min.)	Titel	Underviser/ Seminarholder
1		Forelæsning: Introduktion, projektarbejde, konflikthåndtering, formalia.	Casper Feilberg
2		Forelæsning: Indføring i problembaseret læring, aktuel forskning og diskussioner. Om PBL refleksionsopgaven.	Casper Feilberg
3		Forelæsning: Kreativ analytisk skrivning.	Charlotte Wegener
	0	Seminar: Diskussion af Dannelsesfortællinger.	Casper Feilberg
	1	Seminar: Feedback på gruppernes udkast til PBL refleksionsopgaven. Refleksion omkring gruppeprocessen og det at være studerende.	Projektvejlederen
4		Forelæsning: Undersøgelse af en problemstilling via en ekspliciteret humanvidenskabelig metodologi og undersøgelsesdesign. Om PBL projektet og Procesbeskrivelsen.	Casper Feilberg
5		Forelæsning: Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik. Om eksamen.	Casper Feilberg
	2	Seminar: PBL projektet starter op: indledende problemindkredsning.	Projektvejlederen
	3	Seminar: Diskussion af PBL gruppernes udsnit af projektet: refleksioner omkring teori, empiri og analyse. Spørgsmål vedr. eksamen.	Projektvejlederen

1. forelæsning: Introduktion, projektarbejde, konflikthåndtering, formalia.

Introduktion til det at studere på et universitet, samt introduktion til PBL modulet (undervisningsformerne: seminarerne, projektføreløbet og projektvejledningen, og de tre skriftlige produkter: PBL projektet og PBL refleksionsopgaven samt Procesbeskrivelsen). Casebeskrivelsen om Agnete (Feilberg, 2014a) samt Fabricius (2013) giver indblik i oplevelser forbundet med at skrive projekt på universitetet såsom undren, uoverskuelige udfordringer, gruppedynamikker og konflikter. Viden om gruppedynamikker, roller, gruppetyper, konflikthåndtering, feedback, samt vigtigheden af forventningsafstemning. Endelig introduceres skrivning som en vigtig del af tilgængelsen af og formidlingen af psykologisk viden, formalia ved akademisk skrivning, projektstruktur, argumentation, samt information om plagiat samt tekniske hjælpemidler.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Case-studiet *Agnete* (afsnit 7.1.1, s. 471-483), samt to Dannelsesfortællinger (Andrea m.fl.) Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [16 sider] *[Casen om Agnete beskriver de udfordringer som projektgruppen kan møde og skal løse sammen. Casen om Andrea beskriver hvordan projektarbejdet kan udfordre den studerende personligt].*
- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. *[Kapitel 3-7 dækker viden om de centrale elementer som er en del af (initieringen af) projektarbejde: planlægning/tidsstyring, forventningsafstemning, tekniske hjælpemidler, samarbejdsudfordringer og deres håndtering].*
- Studiehåndbogen for psykologistudiet: se afsnit 1 (om forelæsning, seminarer, vejledning mv.) samt afsnit 2 (formalia). Download den på studiets hjemmeside www.psykologi.aau.dk.
- Knudsen, S. (2013a). Kritisk skrivning – udforskning af teori i projektarbejdet. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Viden, værktøjer og læring*, pp. 215-227. Samfundslitteratur. [13 sider]
- Knudsen, S. (2013b). Læs, skriv og forstå – om notetagning i projektarbejdet. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Viden, værktøjer og læring*, pp. 199-213. Samfundslitteratur. [15 sider]
- Fabricius, K. (2013). Projektarbejdet forstås baglæns, men må laves forlæns. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Viden, værktøjer og læring*, pp. 27-35. Samfundslitteratur. [9 sider]

2. forelæsning: Indføring i problembaseret læring, aktuel forskning og diskussioner.

Hvad kan man forstå ved problembaseret læring? Der er i forskningslitteraturen stor uenighed om, hvad man skal forstå herved. Fænomenets historie undersøges, og de forskellige teoretiske udlægninger af problembaseret læring som en praksis skitseres. I tråd med ånden i problembaseret læring afsluttes forelæsningen med en skitsering af PBL refleksionsopgaven – de studerendes mulighed for at diskutere og tage personligt stilling til problembaseret læring i lyset af pensums forskellige teoretiske perspektiver (gruppeopgave).

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. *[Kapitel 1+8 introducerer til problembaseret læring som princip, som konkret praksis, og endelig som en måde at understøtte studerendes tilegnelse af relevante arbejdsmarkedskompetencer]*
- Savin-Baden, M. & Howell, C. (2004). *Foundations of Problem Based Learning*, Kapitel 2: A brief history of problem-based learning, pp. 10-22. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education. [13 sider] *[En britisk udlægning af problembaseret læring, herunder dens historiske rødder.]* <https://goo.gl/5z6ipw>
- Graaff, E. de, & Kolmos, A. (2007). History of problem-based and project-based learning. In: E. de Graaff, & A. Kolmos (eds.), *Management of change: implementation of problem-based and project-based learning in engineering*. (s. 1-8). Rotterdam: Sense Publishers. [8 sider] *[Problembaseret læring forstået ud fra et ingeniøruddannelses-perspektiv. Men er denne udlægning helt dækkende for et psykologistudie?]*
- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider] <https://goo.gl/LTniIZ>

[Kritik af PBL (Kolmos/AAU) og argumentation for at forstå projektarbejdet som rummende særlige frigørende og kritiske muligheder, til fremme af de studerendes kritiske selvstændighed].

Feilberg, C. (2014b). Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt) (afsnit 4.2.3.3, s. 111-129). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Ph.d. afhandling, Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]

[Med begrebet om eksistens i spil, samt det eksemplariske princip, præsenteres en psykologisk måde at begribe projektarbejdets muligheder og udfordringer som dannelsesprincip. Se Feilberg 2014a]

Wiggins, S., Chiriac, E. H., Abbad, G. L., Pauli, R., & Worrell, M. (2016). Ask Not Only 'What Can Problem-Based Learning Do For Psychology?' But 'What Can Psychology Do For Problem-Based Learning?' A Review of The Relevance of Problem-Based Learning For Psychology Teaching and Research. *Psychology Learning & Teaching*, Vol 15, Issue 2, pp. 136 – 154. [14 sider] <https://goo.gl/jpLljz>

[Artiklen skitserer forskellige anvendelser af PBL på udenlandske universitetsstudier i psykologi. Bemærk forskellene i udlægningen af PBL ved de forskellige institutioner.]

Szulewicz, T. & Jensen, M. (2013). PBL In Educational Psychology – Potentials And Challenges. *Journal Of Problem Based Learning In Higher Education*, vol. 1, no. 1 – p. 19-35. [17 sider] <https://goo.gl/FdliVh>

[Kritiske refleksioner omkring PBL. Bemærk dog at artiklen ikke tager udgangspunkt i projektarbejde, men i studenter-opgaver som studerende udfører som del af professionsprogrammet PPSA på kandidatstudiet på Aalborg Universitet]

3. forelæsning: Kreativ analytisk skrivning

At skrive akademisk er mere end en samling teknikker, det er et håndværk og sågar 'a way of life'. I denne forelæsning introduceres der til akademisk skrivning. Da deltagerne undervejs laver skriveøvelser omkring emnet PBL som læringsform, skal studerende medbringe en computer eller papir/blyant at skrive på/med.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider]

4. forelæsning: Undersøgelse af en problemstilling via en ekspliciteret humanvidenskabelig metodologi og undersøgelsesdesign

Undersøgelsen af en problemstilling må starte ud fra en undren/problemstilling, som kondenseres i en problemformulering. Klassiske metodologiske refleksioner ved humanvidenskabelig forskning beskrives i form af forståelse og fortolkning, som led i at opbygge den bedste forståelse af sagen (jf. Gadamer). Dette beskriver Habermas som en praktisk erkendelsesinteresse. Endelig beskrives undersøgelsesdesignets struktur og funktion, nemlig at sikre indhentningen af relevant empirisk materiale i lyset af undersøgelsens problemformulering/forskningsspørgsmål (se Pedersen et al.). Robins et al. (1991), Dogs and their people, er et eksempel på en empirisk undersøgelse via deltagerobservation. Læs desuden eksempel PBL projektet.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. [kapitel 2: Om problemer og problemformuleringer. Om projektets rammer og indre struktur (hovedafsnit), samt ikke mindst problemformulerings funktion].

- Højberg, H. (2014). Hermeneutik. Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I: *Videnskabsteori i Samfundsvidenskaberne*, 3. ed., pp. 289-322. Samfundslitteratur. [33 sider]
[Hermeneutik findes i en epistemologisk tradition (Weber) og en ontologisk tradition (Gadamer, Habermas, Ricoeur). Der vil være fokus på sidstnævnte mht. at forstå træk ved humanvidenskabelig forskning og undersøgelse].
- Feilberg, C. (2014c). Om erkendelsesinteresser (130f, 136f, 144-159). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Ph.d. afhandling, Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider].
[Hvordan kan man forstå videnskabelighed inden for psykologien? Frem for at differentiere videnskab ud fra enten metoden eller forskningsgenstanden, foreslår Habermas at skelne mellem forskellige erkendelsesinteresser. En erkendelsesinteresse er en kombination af et forskningsformål og bestemte metoder, som forskeren går ud fra, når han skaber forskning. Habermas skelner mellem en teknisk, en praktisk og en frigørende erkendelsesinteresse, og de er karakteristisk for en hhv. naturvidenskabelig, humanvidenskabelig og samfundsvidenskabelig undersøgelse af et fænomen. Hver har de forskellige forskningsformål, metodiske principper og resultater.]
- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
[Om observation. Bemærk distinktionen mellem observation som teknik, og observation som design (deltagerobservation). Artiklen beskriver også designovervejelser mht. planlægning og gennemførelse af deltagerobservation.]
- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). Dogs And Their People : Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. I: *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s>
[En artikel som fungerer som eksempel på en empirisk undersøgelse af en problemstilling, hvor de empiriske observationer fortolkes via teori].

5. forelæsning: Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik

Denne forelæsning vil fokusere på empiriformer, teoriens funktion, deltagerobservation som metode samt de nødvendige etiske overvejelser i forbindelse med deltagerobservation.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUJh8>
[Forfatterne opridser forskellene mellem kvalitative og kvantitative undersøgelser mht. undersøgelsesdesign, data-typer mv., og de reflekterer generelt over det at skabe forskning via empiriske undersøgelser; kan fortolkning undgås ved fx statistisk analyser, og hvordan forholder man sig kritisk som forsker osv.]
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150- 156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
[Om etnografisk deltager observation, med fokus på den deltagende observatør. Et uddrag.]

- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts (pp. 162-173). : SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NqhRKE>
[Dette artikel-uddrag om etnografisk observation skitserer de tre områder som alle høre til (delta-ger)observation: de sociale vaner og praksisser (sociale strukturer), samtalerne og de (fysiske) kontekster. Kapitlet illustrerer også forståelsens og teoriens rolle ved observation med eksempler. Selvom artiklen ikke nævner det, er en problemformulering (en undren) væsentlig for en observationsundersøgelse.]
- Køppe, S. & Helles, R. (2014). Empiri og teori (kap. 13). In: F. Collin & S. Køppe (eds.), *Humanistisk videnskabsteori*. 3. ed., Kap.13, pp. 500-532. Lindhardt og Ringhof. [32 sider]
[Central tekst der beskriver forskellen på kvalitativ empiri og kvantitativ empiri, samt diskuterer teoriens funktion. Moderat eklekticisme beskrives som en reflekteret brug af forskellige teorier i samme undersøgelse.]
- Brinkmann, S. (2015). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: *Kvalitative metoder*, 2. ed., pp. 463-479. Viborg: Hans Reitzels Forlag [16 sider]
[Om de nødvendige etiske overvejelser ved kvalitativ forskning, som fx deltagerobservation.]
- Brinkmann, S. (2012). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (kap. 6, pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [24 sider]
[I denne artikel beskrives det hvordan udvalgte videoklip og online materiale kan anvendes i en videnskabelig, kvalitativ undersøgelse (jf. side 183).]

Samlet pensumoversigt for PBL modulet

Grundbøger (kan bl.a. købes hos FACTUM Books som del af en bogpakke):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2014). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. Samfundslitteratur. [157 sider]
- Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider].

PBL kompendium med pensumtekster (kan købes hos FACTUM BOOKS, del af en bogpakke):

- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider] <https://goo.gl/LTniIZ>
- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUjH8>
- Brinkmann, S. (2012). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [24 sider]
- Brinkmann, S. (2015). Etik i en kvalitativ verden. In: Brinkmann, S. & Tanggaard, L.: *Kvalitative metoder*, 2. ed., pp. 463-479. Viborg: Hans Reitzels Forlag [16 sider]
- Fabricius, K. (2013). Projektarbejdet forstås baglæns, men må laves forlæns. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Videnskab, værktøjer og læring*, pp. 27-35. Samfundslitteratur. [9 sider]
- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Casestudiet *Agnete* (afsnit 7.1.1, s. 471-483), samt to *Dannelsesfortællinger (Andrea m.fl.). Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [16 sider]

- Feilberg, C. (2014b). Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt) (afsnit 4.2.3.3, s. 111-129). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Ph.d. afhandling, Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
- Feilberg, C. (2014c). Om erkendelsesinteresser (130f, 136f, 144-159). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Ph.d. afhandling, Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts. (pp. 162-173). SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NqhRKE>
- Graaff, E. de, & Kolmos, A. (2007). History of problem-based and project-based learning. In: E. de Graaff, & A. Kolmos (eds.), *Management of change: implementation of problem-based and project-based learning in engineering*. (s. 1-8). Rotterdam: Sense Publishers. [8 sider]
- Højberg, H. (2014). Hermeneutik. Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I: *Videnskabsteori i Samfundsvidenskaberne*, 3. ed., pp. 289-322. Samfundslitteratur. [33 sider]
- Knudsen, S. (2013a). Kritisk skrivning – udforskning af teori i projektarbejdet. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Viden, værktøjer og læring*, pp. 215-227. Samfundslitteratur. [13 sider]
- Knudsen, S. (2013b). Læs, skriv og forstå – om notetagning i projektarbejdet. In: P. Hagedorn-Rasmussen & A. Mac (eds.), *Projektarbejdets kompleksitet. Viden, værktøjer og læring*, pp. 199-213. Samfundslitteratur. [15 sider]
- Køppe, S. & Helles, R. (2014). Empiri og teori (kap. 13). In F. Collin & S. Køppe (eds.), *Humanistisk videnskabsteori*. 3. ed., Kap.13, pp. 500-532. Lindhardt og Ringhof. [32 sider]
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150- 156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). DOGS AND THEIR PEOPLE : Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. I: *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s>
- Savin-Baden, M. & Howell, C. (2004). *Foundations of Problem Based Learning*, Kapitel 2: A brief history of problem-based learning, pp. 10-22. Berkshire, GBR: McGraw-Hill Education. [13 sider] <https://goo.gl/5z6ipw>
- Szulewicz, T. & Jensen, M. (2013). PBL In Educational Psychology – Potentials And Challenges. *Journal Of Problem Based Learning In Higher Education*, vol. 1, no. 1 – p. 19-35. [17 sider] <https://goo.gl/FdliVh>
- Wiggins, S., Chiriac, E. H, Abbad, G. L., Pauli, R., & Worrell, M. (2016). Ask Not Only 'What Can Problem-Based Learning Do For Psychology?' But 'What Can Psychology Do For Problem-Based Learning?' A Review of The Relevance of Problem-Based Learning For Psychology Teaching and Research. *Psychology Learning & Teaching*, Vol 15, Issue 2, pp. 136 – 154. [14 sider] <https://goo.gl/jpLljz>

* Dannelsesfortællingerne udleveres via Moodle i september.

I alt 505 sider